

GAD-METER

2023

Inzameling van huishoudelijk afval in woord en beeld voor de regio Gooi en Vechtstreek

GAD
Gooi en Vechtstreek

Haal eruit wat erin zit!
Samen

Inhoudsopgave

1. Voorwoord	3
2. Inleiding	4
3. Dit is de GAD	5
4. Hoe is de afvalinzameling georganiseerd?	8
5. Grondstof- en afvalstromen 2023	9
6. Klanttevredenheid en meldingen	12

Bijlage: Benchmark NVRD/Rijkswaterstaat 2022

GAD-METER

2023

1. Voorwoord

In het jaar 2023 was er ruimte om te kijken naar de basis, het verder uitvoering geven aan de in juli 2021 vastgestelde bezuinigingsmaatregelen en optimalisatie van onze inzameling en bedrijfsvoering.

Het afgelopen jaar hebben we gewerkt aan verdere optimalisering van de inzameling. Er is met name een slag gemaakt in het afvlakken van de piekbelastingen in de routes over de verschillende dagen van de week. Hierdoor hebben we contracten kunnen opzeggen van inhuurwagens die als reservestelling dienst deden. Door het samenvoegen van data met de ervaring van de mensen die het werk daadwerkelijk uitvoeren, zetten we het proces van continue verbetering voort. Belangrijke stappen hierin zijn het JAMA systeem, een routesysteem met bakkenteller, waarmee alle (achterlader)wagens worden uitgerust. Het optimaliseren van routes door het rijden met tablets.

Ook is besloten de glaszameling vanaf 1 januari 2025 in eigen beheer te nemen, in plaats van uit te besteden aan een derde partij. Door dit uit te voeren binnen de huidige taken zullen we ook deze inzameling goedkoper uitvoeren. Zodat we de investering snel terugverdienen. Voor het transport van matrassen zijn perscontainers besteld. Door de pers kunnen wij vijf keer zoveel matrassen in een container vervoeren, zodat het transport naar de eindverwerker efficiënter is.

Aan het einde van het jaar is wederom een analyse gemaakt aan de hand van een rekenmodel om, bij aflopen van het verwerkingscontract van restafval medio 2026, een keuze te kunnen maken tussen voortzetting van scheiding van PMD bij de bron of over te gaan op nascheiding. In juni 2024 zal dit op de agenda staan van het Algemeen Bestuur ter besluitvorming.

We hebben een mooi jaar afgesloten en kijken met vertrouwen naar de toekomst met veel mooie uitdagingen. Naast het continue verbeteren verwachten we ook spoedig duidelijkheid over de (her) huisvesting van een aantal locaties.

Enrik Bakker
Directeur GAD a.i.

Haal eruit
wat erin zit.
Samen.

Enrik Bakker
directeur a.i.

Kengetallen

- Afvalscheidingspercentage 2023: 64%
- Gescheiden grondstoffen 2023: 296 kg per inwoner
- Restafval 2023: 165 kg per inwoner
- Kosten per aansluiting (Benchmark 2022): € 226,-

2. Inleiding

De inzameling van huishoudelijk afval gebeurt aan huis, in de wijk en op de vier centraal gelegen scheidingsstations waar inwoners van zeven gemeenten hun grof huishoudelijk afval gescheiden kunnen inleveren.

Voor de gemeenten Blaricum, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren en Wijdmeren is de inzameling van huishoudelijk afval regionaal georganiseerd. Deze taak is door de gemeenten overgedragen aan Regio Gooi en Vechtstreek. De GAD (Grondstoffen- en Afvalstoffen Dienst) is verantwoordelijk voor de uitvoering van deze taak. Voor Weesp (nu gemeente Amsterdam) verzorgen we deze taak nog tot en met 31/12/2024.

In deze GAD-meter laten we de resultaten en het verloop van de inzameling en verwerking van het huishoudelijk afval in de Regio Gooi en Vechtstreek in 2023 zien. Hoeveel ton afval hebben we gescheiden ingezameld, hoe ligt het scheidingspercentage en welke grondstoffen komen het meest voor?

De GAD-meter biedt een overzicht van gegevens en instrumenten, die de GAD gebruikt voor het monitoren van de prestaties en het evalueren van het beleid op het gebied van afvalbeheer.

In deze editie van de GAD-meter ook aandacht voor de resultaten van het klanttevredenheidsonderzoek dat gehouden is over 2022 en de verschillende bedrijfsonderdelen van de GAD. Ook is de benchmark Huishoudelijk Afval van NVRD bijgevoegd. Zo houden we zicht op waar we staan in vergelijking tot andere spelers in dezelfde branche.

Inzameling huishoudelijk afval met kliko's

Inzameling huishoudelijk afval op scheidingsstations

Inzameling huishoudelijk afval met (ondergrondse) containers

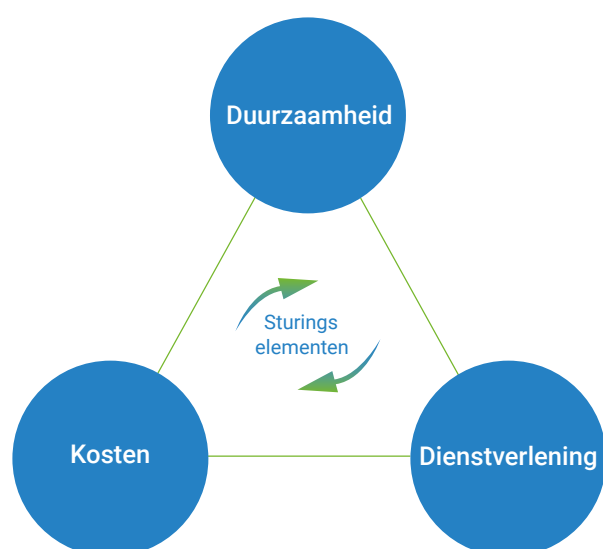
3. Dit is de GAD

De GAD draagt bij aan een toekomstbestendige economie. De context van afvalbeheer is veranderd. De klimaatcrisis, het schaarser worden van grondstoffen en de impact van schadelijke stoffen op het milieu en onze gezondheid geven aan dat de wereld tegen haar grenzen aanloopt. De GAD volgt de beweging van afval naar grondstof daarbij expliciet. De urgentie wordt breed gevoeld en gedeeld: het moet anders.

De GAD draagt bij aan de transitie richting een toekomstbestendige economie, waarin grondstoffen optimaal worden benut, niet verloren gaan en geen schade toebrengen aan het milieu en de gezondheid. Dit betekent dat we bewust omgaan met de product-, materiaal- en reststromen die vrijkomen bij onze huishoudens na gebruik.

Afvalscheiding blijft een belangrijk instrument om de doelstellingen ten aanzien van kwaliteit, hergebruik en het beheersbaar houden van verwijderingskosten te bereiken. Sturing op afvalscheiding zal ook blijven bestaan als gevolg van het wettelijk kader. We voorkomen samen met marktpartijen vervuiling van waardevolle herbruikbare grondstoffen als dit de waarde of milieuprestaties negatief beïnvloedt.

Deze ambities gecombineerd met het op peil houden van de dienstverlening binnen de begroting vraagt om een goede balans tussen kosten, dienstverlening en duurzaamheid.

Efficiënte inzamelroutes

De GAD wil afval en grondstoffen zo efficiënt mogelijk verzamelen. Binnen de begroting en met het door gemeenten gewenste serviceniveau. Door het uitrusten van wagens met het JAMA systeem en het rijden met tablets, verkrijgen wij nog meer data om verdere optimalisatie mogelijk te maken. De wijken en routes worden jaarlijks bekeken, data en ervaringen uit de praktijk aan elkaar gekoppeld om zo de meest optimale wijken en routes neer te zetten.

Plaatsing ondergrondse containers

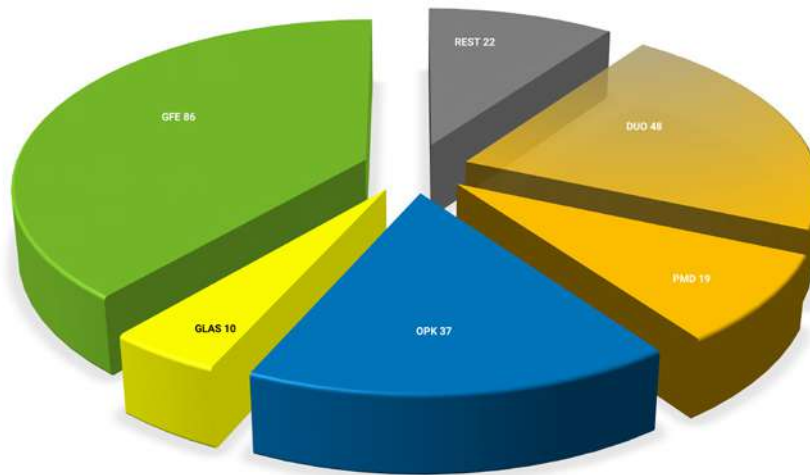
Het plaatsen van ondergrondse containers, zodat woningen hun afval gescheiden kwijt kunnen, is een voortdurend proces. In 2023 is er geïnvesteerd in efficiënte samenwerking met gemeenten. Met betrokken vakspecialisten, van de afdelingen groen, verkeer en openbare ruimte, projectleiders en bestuurders hebben we stappen gezet.

Het vinden van een geschikte locatie voor een ondergrondse container is complex. Zeker met huidige druk op de openbare ruimte. Er spelen veel belangen op een stukje grond. Hierbij valt te denken aan groen, parkeerruimte, beperkingen door kabels en leidingen ondergronds, plaatsing transformatie-huisjes voor de energievoorziening.

De dit jaar gerealiseerde wijzigingen van de inrichtingscriteria, met name het vergroten van de loopafstanden, geeft de juridische basis meer lucht in de locatiekeuze. Ten slotte zijn de aanwijsbesluiten compacter en overzichtelijker gemaakt, waarmee we het proces verder kunnen versnellen.

Plaatsing containers grondstof- en afvalstromen

In 2023 zijn er regionaal verschillende (ondergrondse) containers bijgeplaatst, verdeeld over de volgende afvalstromen:

- 37 papier en karton
- 19 pmd (verpakkingen van plastic, metaal en drinkkartons)
- 48 DUO (pmd en restafval in 1 container met gescheiden ingangen)
- 86 gfe (groente, fruit en etensresten)
- 10 glas
- 22 restafval

Communicatie

Het informeren en stimuleren van inwoners op het gebied van afvalpreventie en goed scheiden van afval is essentieel voor het behalen van de doelstellingen. De communicatie van de GAD richt zich op verbetering van afvalscheiding, voorkomen van vervuiling in waardevolle grondstofstromen, afvalpreventie en daarmee op een reductie van de hoeveelheid restafval.

De fysieke aanwezigheid van de GAD op markten in de regio tijdens de 'gfe+t campagne' draagt bij aan bewustzijn en geeft inwoners de mogelijkheid vragen te stellen. Ook de aanwezigheid in de wijken tijdens de 'pmd controles' dragen bij aan schonere grondstofstromen.

In het gebruik van de GAD app zien we een jaarlijkse stijging van het aantal gebruikers. Inmiddels zijn er ruim 118 duizend apparaten geabonneerd op de automatische notificaties via de app. Deze app helpt inwoners bij het tijdig en correct aanbieden van de verschillende grondstoffen en het restafval. Een belangrijk element in onze communicatie is de

GAD-kernwaarden 'we zijn aanspreekbaar, duidelijk en vriendelijk'. In deze 24-uurs samenleving met huidige consumptiepatronen en hoge verwachtingen van dienstverlening zien we begrip en geduld afnemen. Dit maakt het 'vermenselijken' van ons werk een belangrijk onderdeel van onze communicatie.

De kernwaarden van de GAD

- **We zijn transparant en nemen verantwoordelijkheid.**
- **We doen het samen.**
- **We zijn aanspreekbaar, duidelijk en vriendelijk.**

Team Toezicht & Handhaving en team Afvalcoaches

Ook in het jaar 2023 hebben de twee teams zich hard ingezet voor hun taak, educatie en handhaving. Door intensievere samenwerking tussen de teams onderling en externe partners konden we door korte communicatielijnen en betere afstemming sneller reageren, beter anticiperen en communiceren richting de inwoner.

In een tijdperk waarin meer gevraagd wordt met minder middelen en personeel, is effectief samenwerken essentieel. Uitdagingen zoals de toename van lachgascilinders, nieuwe ontwikkelingen bij het handhaven en de vele ad hoc situaties vragen om snel schakelen binnen de gehele keten.

De hulp van onze 'ambassadeurs', betrokken inwoners die zich inzetten voor een schonere leefomgeving, is hard nodig. Zij attenderen tijdig op onregelmatigheden en grijpen soms zelf in door een blokkade in een ondergrondse container op te heffen of de containerlocatie schoon te houden. Ook de intensivering van de samenwerking met de BOA's en Toezichthouders van de verschillende gemeenten zorgden voor effectiever optreden. Door meer met elkaar in gesprek te gaan en informatie te delen ontstaat een prettige en effectieve samenwerking.

Klantenservice

Onze klantenservice staat altijd klaar om inwoners te helpen die vragen hebben, een melding willen doen of een afspraak willen maken. Door zoveel mogelijk diensten te automatiseren kunnen we verder inzetten op verbetering van onze dienstverlening en een efficiëntere inzet van de medewerkers. Via de app en website kunnen inwoners al gemakkelijk meldingen en aanvragen doen, afspraken maken en veel gestelde vragen bekijken.

onze klantenservice staat altijd klaar om inwoners te helpen.

Feiten en Cijfers 2023

*(opname 1/1/23, bron CBS, opgave gemeente Amsterdam mbt Weesp)
 **totale stroom aan grondstoffen en restafval per inwoner.

4. Hoe is de afvalinzameling georganiseerd?

Afvalinzameling in regio Gooi en Vechtstreek 2023

Inwoners 2023 (GAD)	266.057 inwoners (121.444 woonaansluitingen, gemiddeld 2,19 inwoners per aansluiting).
Hoogbouwklasse	Hoogbouwklasse B: de regio Gooi en Vechtstreek bestaat voor 66% uit laagbouw (grondgebonden woningen, 2-onder1-kapwoningen, rijwoningen) en voor 34 % uit hoogbouw (appartementengebouwen, flats en bovenwoningen, inclusief centra).
Afvalinzameling	De GAD is verantwoordelijk voor beleid, organisatie, communicatie, handhaving en uitvoering van de afvalinzameling van de huishoudens en de verwerking van het huishoudelijk afval. De uitvoering is deels uitbesteed aan derden.
Afvalstoffenheffing	De GAD brengt de kosten van de dienstverlening in rekening bij de gemeenten, op basis van het aantal inwoners per gemeente. De gemeenten verwerken deze kosten in de afvalstoffenheffing.
gfe+t	Laagbouw: klike 140 of 240 liter, tweewekelijkse inzameling. Hoogbouw / stadscentra: deel gfe-huisjes ***.
Papier en karton	Laagbouw: klike 140 of 240 liter, inzameling per 4 weken. Hoogbouw/stadscentra: dozen aan de weg, eens per 4 weken of middels verzamelcontainers. Huishoudens kunnen papier ook brengen naar een scheidingsstation.
pmd (verpakkingen van plastic, metaal en drinkpakken)	Stadscentra: OVC**. Laagbouw: klike, driewekelijkse inzameling. Hoogbouw: OVC ** en semi-OVC****, toegankelijk met tag. Huishoudens kunnen pmd ook brengen naar vrij toegankelijke VC's*, OVC's** of naar de scheidingsstations.
Verpakkingsglas (potten en flessen)	Glascontainers op wijkniveau (VC* en OVC**) en op scheidingsstations.
Klein chemisch afval	Inleveren bij de scheidingsstations, detailhandel (batterijen, spaarlampen) of apotheek (naalden, medicijnen).
Textiel	Laagbouw en hoogbouw: aan huis op afspraak. Huishoudens kunnen textiel ook brengen naar vrij toegankelijke VC* of naar een scheidingsstation.
Grof huishoudelijk (tuin)afval (grondstoffen en rest)	Laagbouw en hoogbouw: ophalen aan huis op afspraak (1m ³ per 2 weken gratis) of gescheiden inleveren op scheidingsstations (1m ³ per 2 weken gratis)
Restafval	Stadscentra: ondergrondse/bovengrondse verzamelcontainers en/of huisvuilzakken wekelijkse inzameling Laagbouw: klike 140 liter, tweewekelijkse inzameling. Hoogbouw: OVC** en semi-OVC****, toegankelijk met tag. VC*, vrij toegankelijk of inpandige verzamelcontainers.

* VC: bovengrondse verzamel container ** OVC: ondergrondse verzamelcontainer *** gfe-huisje: losse container in een behuizing
**** semi-OVC, deels ondergrondse verzamelcontainer

5. Grondstof- en afvalstromen 2023

Onder huishoudelijk afval worden alle grondstof- en afvalstromen verstaan die vrijkomen bij huishoudens. Deze kunnen gescheiden worden aangeboden bij de scheidingsstations of worden door de GAD ingezameld door middel van (1) inzamelmiddelen ten behoeve van een huishouden of (2) inzamelvoorzieningen ten behoeve van meerdere huishoudens.

In totaal kennen we 30 verschillende afval- of grondstofstromen. Op de scheidingsstations kunnen 28 soorten afval gescheiden worden aangeleverd. Het papier/karton, pmd, gfe+, textiel, glas en restafval worden in de wijk of bij de inwoners thuis ingezameld. Onder restafval worden alle grondstof- en afvalstromen bedoeld die door de inwoners ongescheiden worden aangeboden.

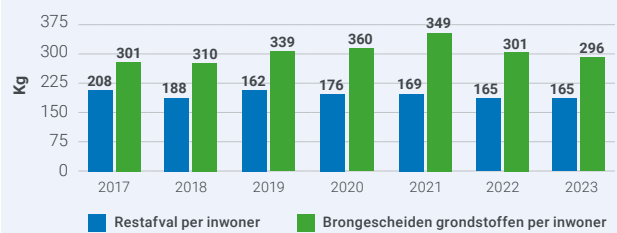
Analyse afval- en grondstofstromen

In 2023 heeft de GAD in de gemeenten binnen de Regio Gooi en Vechtstreek 122.8 miljoen kilo huishoudelijke grondstoffen en restafval ingezameld. Totaal is dit 1.4 miljoen kilo meer dan in 2022, dit is een minimale toename van 1%. Kijkend naar de afvalstroom per inwoner, 462 kilo per jaar, zien wij een daling van 4 kilo per inwoner ten opzichte van 2022.

Het afgelopen jaar werd 64.2% van al het huishoudelijk afval gescheiden verwerkt. Dit betekent een daling van het scheidingspercentage van 0.3% ten opzichte van 2022. Dit is mede ontstaan door de invoering van statiegeld op petflessen en blik. En het bewuster omgaan met verpakkingen door fabrikanten en inwoners.

Hierdoor is onder andere de totale hoeveelheid pmd afgenomen. Bij het AEEA werd tot afgelopen jaar ook de lekstroom gemeld door Wecycle opgenomen in de Grondstoffenbalans. Omdat dit geen grondstof betreft die onder de regie van de GAD wordt ingezameld is er voor gekozen dit niet langer te vermelden. Dit heeft echter wel eenmalig een negatieve invloed op het scheidingspercentage.

Huishoudelijk afval kg per inwoner 2017 - 2023

Textiel inzameling met containers in de wijk of op afspraak aan huis

We kennen 28 verschillende afval- en grondstofstromen op onze scheidingsstations

Percentage afvalscheiding huishoudelijk afval 2020-2023

Kiloton per jaar	2020	2021	2022	2023
Totaal fijnen grof huishoudelijk afval	138	134	121	123
Totaal fijn en grof gescheiden	93	90	78	79
Totaal fijn en grof huishoudelijk restafval	45	44	43	44
Afvalscheidingspercentage	67%	67%	65%	64%
Scheidingspercentage incl. nascheiding	70%	70%	67%	66%
Fijn huishoudelijk afval gescheiden	60	60	51	51
Fijn huishoudelijk restafval	40	39	38	39
Percentage afvalscheiding fijn	60%	61%	57%	57%
Grof huishoudelijk afval gescheiden	33	30	27	28
Grof huishoudelijk restafval	5	5	5	5
Percentage afvalscheiding grof	86%	85%	85%	84%

Grondstoffen- en afvalstoffenbalans 2022-2023

Fijn huishoudelijk afval (fha)				
	Totaal 2022 (ton)	Per inwoner (kg)	Totaal 2023 (ton)	Per inwoner (kg)
Groente-, fruit- en tuinafval (gft)	24.286	93	24.697	93
Papier en karton	10.777	41	10.619	40
Verpakkingsglas	6.738	26	6.721	25
Pmd	7.525	29	7.199	27
Textiel	1.358	5	1.406	5
Klein chemisch afval (kca)	429	2	407	2
Totaal gescheiden	51.113	196	51.050	192
Fijn huishoudelijk restafval	38.303	147	38.868	146
Totaal	89.416	343	89.918	338
Afvalscheidingspercentage fha	57%		57%	

Grof huishoudelijk afval (gha)	Totaal 2022 (ton)	Per inwoner (kg)	Totaal 2023 (ton)	Per inwoner (kg)
Aarde	2.296	9	2.598	10
AEEA ¹⁾ *	2.212	9	1.636	6
Asbest	43	0	36	0
Autobanden	53	0	55	0
Dakleer	168	1	170	1
Gasbeton/gips	579	2	639	2
Gasfles	17	0	19	0
Gescheiden grootvuil	1.912	7	1.880	7
Harde kunststof/mix	469	2	464	2
Hout B ³⁾	6.884	26	7.007	26
Hout C ⁴⁾	766	3	700	3
Matrassen	352	1	370	1
Metaal	1.653	6	1.739	7
Non-ferro ²⁾	45	0	50	0
Piepschuim (EPS)	36	0	22	0
Puin	6.286	24	6.788	26
Tapijtresten	442	2	459	2
Tuinafval	2.786	11	2.877	11
Vet (frituur en oliën)	45	0	39	0
Vlagglas	223	1	229	1
Totaal gescheiden	27.267	105	27.775	104
Grof huishoudelijk restafval	4.795	18	5.149	19
Totaal	32.062	123	32.924	124
Afvalscheidingspercentage gha	85%		84%	

Totaal huishoudelijke afvalstromen	Totaal 2022 (ton)	Per inwoner (kg)	Totaal 2023 (ton)	Per inwoner (kg)
Totaal gescheiden fha	51.113	196	51.050	192
Totaal gescheiden gha	27.267	105	27.775	104
Totaal gescheiden	78.380	301	78.825	296
Totaal fijn huishoudelijk restafval	38.303	147	38.868	146
Totaal grof huishoudelijk restafval	4.795	18	5.149	19
Totaal restafval	43.098	165	44.017	165
Totaal afvalstroom	121.478	466	122.842	462
Afvalscheidingspercentage totaal	65%		64%	
Scheidingspercentage incl. nascheiding ⁵⁾	67%		66%	

1) Afgedankte elektrische en elektronische apparatuur.

2) Metaal zonder ijzer, zoals: koper, lood, zink, brons, etc.

3) Geverfd, gelakt of verlijmd hout.

4) Geïmpregneerd hout.

5) Achteraf wordt bij verschillende verwerkers een deel nog nagescheiden.

* Bij het AEEA werd tot afgelopen jaar ook het landelijk gemiddelde aan lekstroom meegenomen in de Grondstoffenbalans. Echter omdat dit geen grondstof betreft die onder regie van de GAD wordt ingezameld is er voor gekozen dit niet langer te vermelden.

6. Klanttevredenheid en meldingen

De GAD wil graag weten hoe inwoners van de regiogemeenten de dienstverlening ervaren. Daarom wordt er iedere twee jaar een klanttevredenheidsonderzoek afgenomen. Zo verkrijgt de GAD inzicht op welke punten de beleving van inwoners (verder) verbeterd kan worden, waar zij het al goed doen en waar de aandachtspunten liggen.

Het bewonersonderzoek heeft in april 2023 plaatsgevonden. Er hebben 945 bewoners uit de zeven regiogemeenten deelgenomen. Zij hebben vragen beantwoord over diverse onderdelen van de dienstverlening van de GAD. De resultaten worden vergeleken met de resultaten uit voorgaande jaren en met een vergelijkbaar onderzoek in de afvalbranche (benchmark Afvalinzameling). De resultaten van dit onderzoek worden gebruikt om de dienstverlening verder te optimaliseren.

Algemene tevredenheid

De totale dienstverlening van de GAD is beoordeeld met een 7,8. Dit is 0,1 punt hoger dan in 2021 en 0.3 hoger dan de landelijke benchmark. Hier zijn we als GAD trots op. Binnen bijna alle

Scheidingsstations worden goed gewaardeerd

thema's is wederom een lichte stijging te zien ten opzichte van eerdere jaren. De grootste stijging in tevredenheid is te zien in de inzameling van textiel (+0.3). Ook is te zien dat inwoners het minst tevreden zijn over de inzameling van textiel en glas. Ondanks deze tegenstrijdigheid is inzameling textiel wel de grootste stijger. De ontevredenheid over in de inzameling van textiel en glas komt vooral door de orde en netheid rondom de verzamelcontainers. Alleen voor papier en karton inzameling is een kleine daling te zien (-0.1).

Meest gewaardeerd:

- de faciliteiten op de scheidingsstations (8.3 in 2023 – 8.2 in 2021)
- het scheidingsstation 8.0 in 2023 – 7.9 in 2021)
- de inzamelmedewerkers (8.0 in 2023 – 7.9 in 2021)

2019

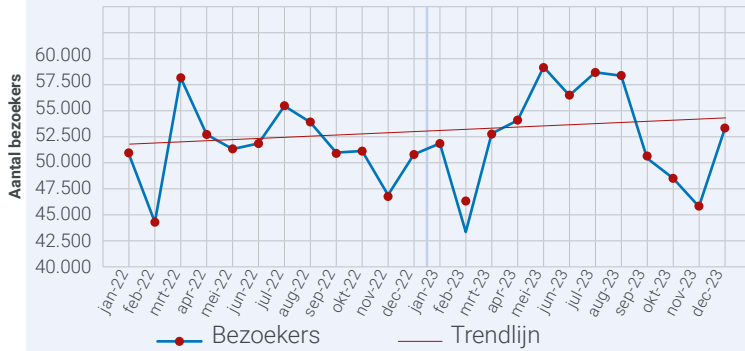
2021

2023

Algemene tevredenheid

Bezoekers scheidingsstations 2022-2023

Toezicht en Handhaving
zichtbaar op straat

Scheidingsstations

Van de respondenten bezoekt 88% tenminste jaarlijks één van de vier GAD-scheidingsstations. Het scheidingsstation in Huizen wordt het meest bezocht (36%) en dat in Bussum het minst (13%). Gemiddeld scoren de scheidingsstations een 8,0, vooral de bereikbaarheid en de kennis van de medewerkers scoren hoog, beiden een 8,2. Daar zijn wij trots op. Inwoners zijn het minst tevreden over de openingstijden van de scheidingsstations.

Klantenservice en communicatie

30% van de inwoners geeft aan contact te hebben gehad met de klantenservice en beoordelen deze met een 7,7. Een stijging ten opzichte van 2021, toen werd dit beoordeeld met een 7,6. Het meest gewaardeerd worden de vriendelijkheid en deskundigheid van de medewerkers van de klantenservice. De GAD app wordt positief beoordeeld met een 7,9 ten opzichte van een 7,7 in 2021. De GAD app is bovendien het voorkeurskanaal voor alle vormen van communicatie. In 2021 was dit nog de papieren inzamelkalender, met 66%. Gevolgd door

de GAD app met 60%. Een belangrijke oorzaak hiervan is waarschijnlijk het niet meer automatisch ontvangen van de papieren GAD kalender. Mogelijkheden tot verbetering zien inwoners in de telefonische bereikbaarheid, terugkoppeling van meldingen, communicatie over gewijzigde inzameltijden en verdere digitalisering.

Voertuigen

De GAD voertuigen zijn groot en zwaar. Het kan daardoor snel lijken dat ze teveel herrie maken of te hard rijden. 71% van de respondenten ervaart weinig tot geen hinder van het geluid van de wagens. Dit was in 2021 met 68% iets minder. Een lichte verbetering dus. Slechts 1 % ervaart veel hinder van de geur van de GAD voertuigen.

Toezicht en handhaving

Slechts 9% van de inwoners heeft wel eens contact gehad met een medewerker van Toezicht & Handhaving. De keren dát er contact was ervoer de inwoner dat als vriendelijk (60%) of neutraal (31%). Op de vraag 'de afvalcoaches zijn zichtbaar in de

2019

2021

2023

Algemene tevredenheid scheidingsstations

gemeente' antwoordde slechts 4% het hier mee eens te zijn. Maar de gesprekken die plaatsvinden met de afvalcoaches dragen wél bij aan een bewuster afvalscheidingsgedrag. En daar gaat het tenslotte om.

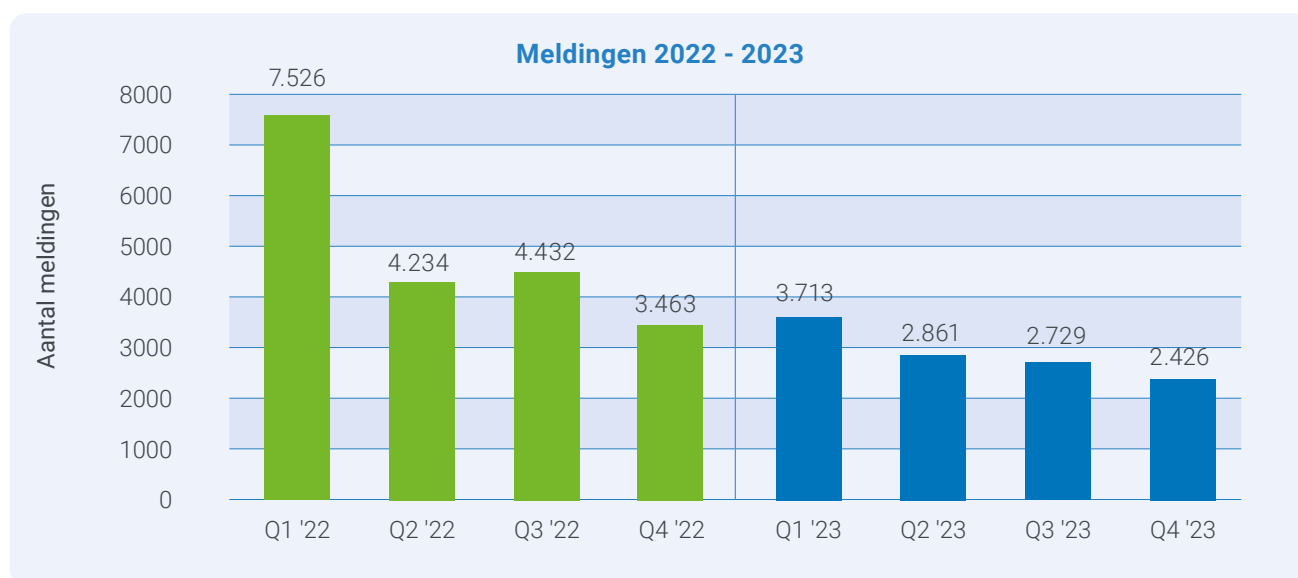
Meldingen in beeld

Inwoners kunnen via de website, email, telefonisch of op het hoofdkantoor meldingen doorgeven over de uitvoering of organisatie van de inzameling van afval- en grondstoffen. Meldingen kunnen bijvoorbeeld gaan over een niet geleegde kliko, een defecte ondergrondse container of afval naast een container.

In 2023 ontving de GAD 40% minder meldingen

dan het jaar ervoor. Het grootste verschil is zichtbaar in de inzameling aan huis. De grote stijging in Q1 van 2022 was het gevolg van de overgang naar een nieuwe inzamelkalender en een aantal fouten die daarin zaten.

Het aantal meldingen dat de afdeling Toezicht en Handhaving in 2023 heeft behandeld is afgenomen met 44%. Deze daling is voornamelijk het gevolg van een afname in personeel binnen de afdeling die ook eigen waarnemingen meldde.

Meldingenoverzicht 2022 - 2023

	2022					2023				
	Q1	Q2	Q3	Q4	Totaal	Q1	Q2	Q3	Q4	Totaal
Inzameling huis aan huis	5.685	3.253	3.017	2.172	14.127	2.757	2.093	1.914	1.739	8.503
Inzameling verzamelcontainers	1.544	808	1.152	1.098	4.602	761	623	704	580	2.668
Inzameling grof huishoudelijk afval	100	164	260	189	713	120	134	104	107	465
Inzamelkalender	197	9	3	4	213	75	11	7		93
GENERAAL TOTAAL	7.526	4.234	4.432	3.463	19.655	3.713	2.861	2.729	2.426	11.729

GAD Gooi en Vechtstreek

035 – 6991888
info@gad.nl
www.gad.nl

Bezoekadres
Hoofllaan 32
1401 EE
Bussum

Postadres
Postbus 251
1400 AG Bussum

 /gadgooienvecht
 /gadgooienvecht
 /gadgooienvecht

PEILJAAR
2022

BENCHMARK HUISHOUDELIJK AFVAL

GAD

SAMENVATTING

NVRD
Benchmark
Huishoudelijk
Afval

**Leren
door te
vergelijken**

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Kernprestaties	4
3. Milieu	6
4. Kosten	11
5. Dienstverlening	12
6. Regievaardigheden	13
7. Basisgegevens	14

Datum: 6 oktober 2023
Status: definitief

De Benchmark Huishoudelijk Afval is een product van de NVRD, in samenwerking met Rijkswaterstaat en uitgevoerd door Cyclusmanagement.

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

1. Inleiding

De benchmark huishoudelijk afval is een prestatiemeting waarbij gemeenten en inzamelbedrijven aan de hand van vooraf vastgestelde indicatoren hun afval(scheidings)prestaties vergelijken. Doel van de benchmark is het inzicht in eigen functioneren en presteren te vergroten om op die manier handvatten voor verbetering te bieden.

De Benchmark kent vier prestatiegebieden: milieu, kosten, dienstverlening en vaardigheden. Per prestatiegebied zijn prestatie-indicatoren gedefinieerd. Het gemeentelijk afval- en grondstoffenbeheer beoogt over het algemeen zo min mogelijk ongescheiden restafval (te realiseren door preventie, reparatie en hoogwaardig hergebruik) tegen zo laag mogelijke beheerkosten. De hoeveelheid restafval en de totale beheerkosten zijn de belangrijkste prestatie-indicatoren in deze benchmark.

Vergelijkingsbasis

Aan de benchmark peiljaar 2022 hebben 116 deelnemers meegedaan die in totaal 183 gemeenten vertegenwoordigen (sommige inzamelbedrijven doen voor meerdere gemeenten mee). In de benchmark worden de gemeenten en bedrijven zoveel mogelijk vergeleken op basis van dezelfde omstandigheden. Omdat het aandeel hoogbouw in een verzorgingsgebied zeer prestatiebepalend blijkt te zijn en hierop nauwelijks kan worden gestuurd, zijn de deelnemende organisaties gegroepeerd naar hoogbouwklasse. De volgende hoogbouwklassen zijn gedefinieerd:

- Klasse A 50 t/m 100% hoogbouw
- Klasse B 30 t/m 49% hoogbouw
- Klasse C 20 t/m 29% hoogbouw
- Klasse D 0 t/m 19% hoogbouw

GAD heeft 33% hoogbouw en is ingedeeld in klasse B. In deze rapportage vindt de vergelijking plaats vanuit gemeentelijk perspectief. Dat wil zeggen dat GAD wordt vergeleken met vergelijkbare gemeenten (met of zonder eigen inzameldienst).

Leeswijzer

Deze rapportage is een samenvatting van de benchmark. Per prestatiegebied wordt **GAD** op de belangrijkste prestatie-indicatoren vergeleken met het klasse B-gemiddelde. Voor een uitgebreide vergelijking wordt verwezen naar het hoofdrapport.

2. Kernprestaties

Hoe presteert GAD tov de benchmark?

Op de vier prestatiegebieden van de benchmark is weergegeven hoe GAD presteert ten opzichte van de benchmark klasse B.

Milieu

	GAD	KLASSE B	
Restafval (kg/inw)	163	169	●

Kosten

Afvalbeheerkosten (€/ aansl)	226	213	●
------------------------------	-----	-----	---

Dienstverlening

Dienstverleningsniveau (score)	416	298	●
--------------------------------	-----	-----	---

Regie

Regievaardigheid (score)	21	17	●
--------------------------	----	----	---

Legenda

- = boven het klasse-gemiddelde (> 5%)
- = ongeveer gelijk aan het klasse-gemiddelde (-5% tot +5%)
- = onder het klasse-gemiddelde (< 5%)

Toelichting

Restafval = de hoeveelheid afval die resteert na (na)scheiding en wordt afgevoerd naar de afvalverbranding (inclusief grof restafval en verbouwingsrestafval).

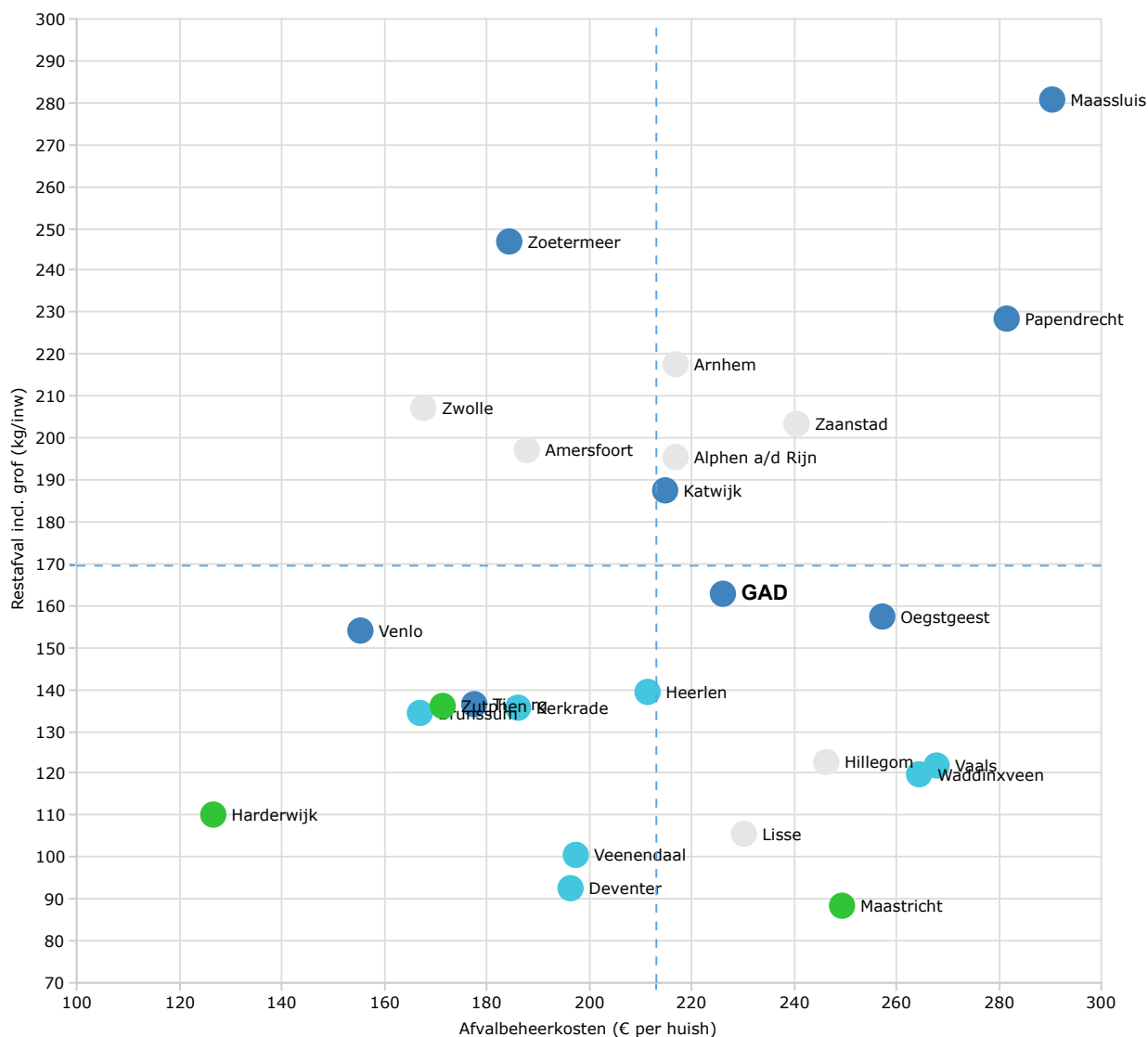
Afvalbeheerkosten = de kosten die gemoeid zijn met de gemeentelijke zorgplicht, bestaande uit de inzamelkosten, overslag- en transportkosten, verwerkingskosten, en overige afvalkosten (wo beleidskosten, voorlichting, handhaving en perceptiekosten), minus de opbrengsten verkregen vanuit producentenverantwoordelijkheid.

Dienstverleningsniveau = het gemak waarmee grondstoffen gescheiden kunnen worden aangeboden. In de benchmark wordt op basis van de intensiteit van de dienstverlening (inzamelfrequentie, voorzieningsdichtheid) een totaal score berekend.

Regievaardigheid = de mate waarin de gemeente regie voert op het afval- en grondstoffenbeheer. In de benchmark worden 26 regieaspecten onderscheiden op 4 verschillende gebieden: beleid, burgerparticipatie, informatiesturing en circulariteit. De score wordt bepaald door de som van de van toepassing zijnde regievaardigheden (maximaal 26 punten).

Kosten-effectiviteit

In de onderstaande figuur zijn alle gemeenten uit KLASSE B weergegeven, waarbij de hoeveelheid restafval is afgezet tegen de totale afvalbeheerkosten. De positie van de bol geeft een indicatie van de kosten-effectiviteit van het afval- en grondstoffenbeheer. De kleur van de bol geeft de toegepaste inzamelstrategie weer.

- Tariefdifferentiatie
- Servicedifferentiatie
- Tarief- en servicedifferentiatie
- Basis-systeem

Toelichting

Tariefdifferentiatie (diftar) = gemeenten die een variabel tarief voor restafval hebben ingevoerd: hoe meer of hoe vaker restafval wordt aangeboden, hoe meer een huishouden betaalt.

Servicedifferentiatie (omgekeerd inzamelen) = gemeenten die hun serviceniveau hebben verlegd van afval naar grondstoffen: grondstoffen worden met een hoog serviceniveau ingezameld (inzameling aan huis, hoge ophaalfrequentie) en restafval wordt met een laag serviceniveau ingezameld (lage ophaalfrequentie of met verzamelcontainers op buurtniveau).

Tarief- en servicedifferentiatie = gemeenten die zowel tariefdifferentiatie als servicedifferentiatie hebben toegepast.

Basis-systeem = gemeenten die noch tariefdifferentiatie, noch servicedifferentiatie hebben toegepast.

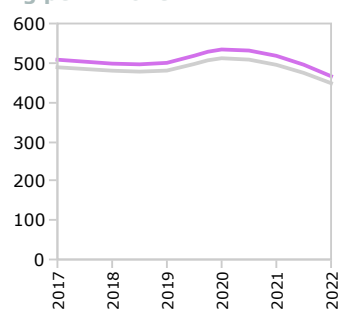
3. Milieu

Hoe presteert GAD op de milieu-indicatoren *huishoudelijk afval*, *afvalscheiding* en *restafval* ten opzichte van de benchmark?

	GAD	KLASSE B	.
Huishoudelijk afval (kg/inw)	466	448	●
Afvalscheiding (%)	65%	62%	●
Restafval (kg/inw)	163	169	●

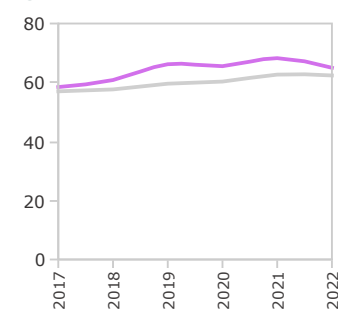
Huishoudelijk afval

kg per inwoner

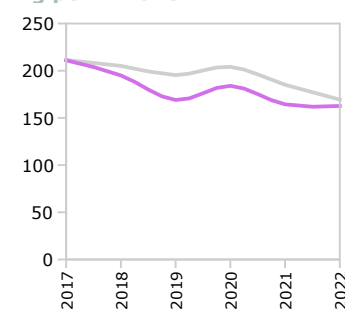
Afvalscheiding

%

Restafval

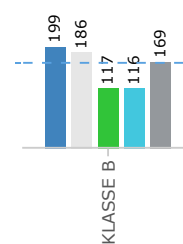
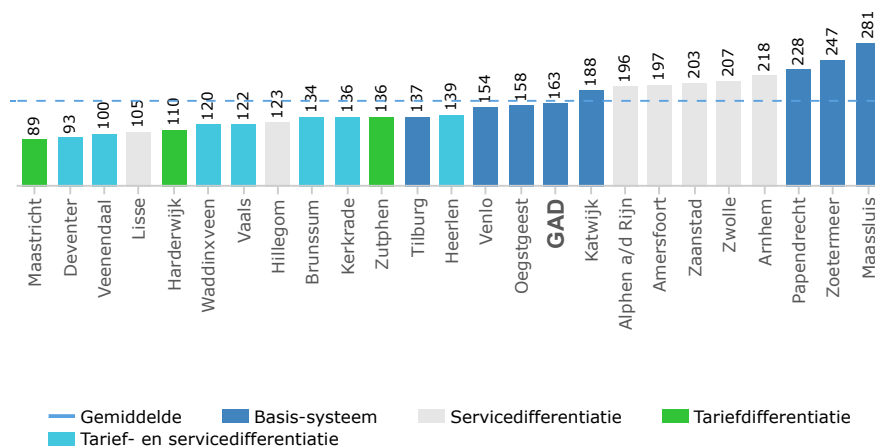
kg per inwoner

■ GAD
■ KLASSE B

Restafval

kg per inwoner

Toelichting

Huishoudelijk afval = de totale hoeveelheid aan afval en grondstoffen die bij huishoudens vrijkomt (inclusief grof afval).

Afvalscheiding % = het aandeel van het van het huishoudelijk afval dat (na)gescheiden wordt ten behoeve van hergebruik en nuttige toepassing.

Restafval = de hoeveelheid afval die resteert na (na)scheiding en wordt afgevoerd naar de afvalverbranding (inclusief grof restafval en verbouwingsrestafval).

Fijn huishoudelijk

kg per inwoner

	GAD	KLASSE B	.
Fijn restafval	143	148	●
Groente-, fruit- en tuinafval	93	80	●
Oud papier en karton	41	43	●
Plastic, metalen en drankenkartons	29	27	●
Glas verpakkingen	26	22	●
Textiel	5	4	●
Klein chemisch afval	2	1	●
Luiers	0	0	
Frituurvet	0	0	
Minerale stoffen	0	0	
Metalen uit bodemas	4	1	●
Biogranulaat (onf)	0	2	
Fijn huishoudelijk totaal	343	327	●
Scheidings% fijn huishoudelijk afval	58%	55%	●

Grof huishoudelijk

kg per inwoner

Grof (verbouwings-)restafval	20	22	●
Grof tuinafval	11	14	●
Kringloopgoederen	0	2	
Oud IJzer	7	5	●
Elektr(on)ische apparatuur	8	5	●
Hout A en B	26	27	●
Hout C	3	3	●
Puin	24	24	●
Overig brongescheiden	18	14	●
Nagescheiden	6	6	●
Grof huishoudelijk totaal	123	121	●
Scheidings% grof huishoudelijk afval	84%	81%	●

Totaal

kg per inwoner

Huishoudelijk afval totaal	466	448	●
----------------------------	-----	-----	---

Toelichting

Per materiaalstroom is weergegeven hoe GAD presteert ten opzichte van de benchmark. De hoeveelheid restafval (fijn en grof) is gecorrigeerd voor nascheiding.

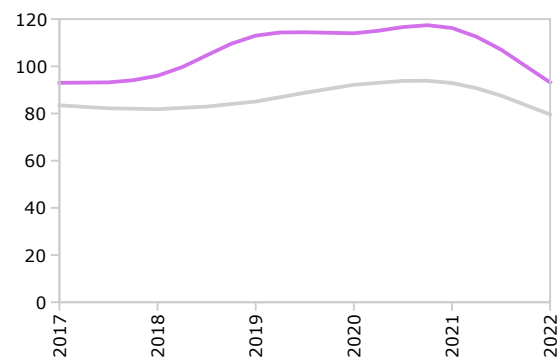
Minerale stoffen, metalen uit bodemas en biogranulaat zijn uit nascheiding verkregen stoffen.

Trend

In de onderstaande figuren is weergegeven hoe de afvalscheidingsresultaten van GAD zich in de afgelopen 7 jaar hebben ontwikkeld ten opzichte van de benchmark.

Groente-, fruit- en tuinafval

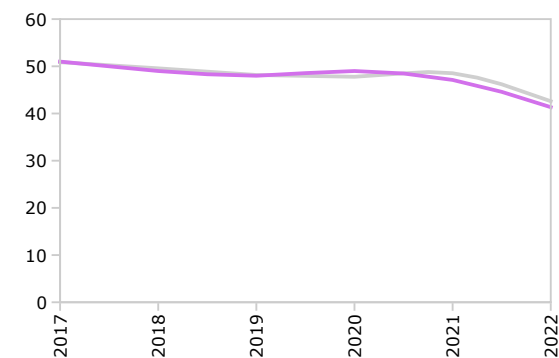
kg per inwoner

■ GAD
 ■ KLASSE B

Oud papier en karton

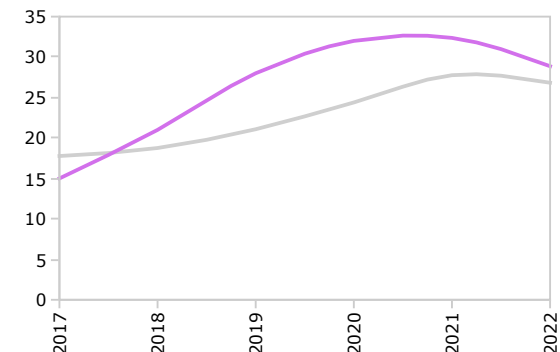
kg per inwoner

■ GAD
 ■ KLASSE B

Plastic, metalen en drankenkartons

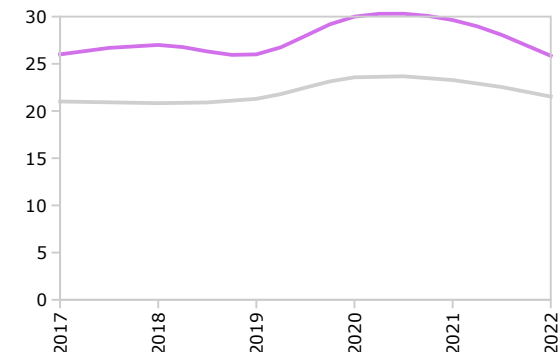
kg per inwoner

■ GAD
 ■ KLASSE B

Glas

kg per inwoner

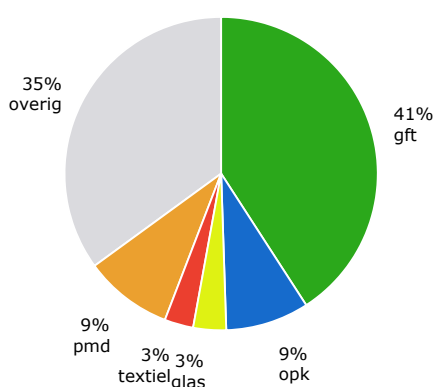

■ GAD
 ■ KLASSE B

Grondstoffen in het restafval

kg per inwoner

	GAD	KLASSE B	.
Groente-, fruit- en tuinafval	58	53	●
Oud papier en karton	12	13	●
Plastic, metalen en drankenkartons	13	13	●
Glas verpakkingen	5	5	●
Textiel	4	6	●
Totaal	93	90	●

GAD heeft 93 kilogram per inwoner aan grondstoffen (gft, pm, glas, papier en textiel) in het fijn restafval zitten. Dat is **65%** van de totale hoeveelheid fijn restafval.

Vervuiling in de grondstoffen

in gewichts%

	GAD
Groente-, fruit- en tuinafval	3%
Oud papier en karton	
Plastic, metalen en drankenkartons	

CO₂-reductie

kg per inwoner

	GAD	KLASSE B	.
CO ₂ -reductie (kg/inw)	126	97	●

Toelichting

Grondstoffen in het restafval = geeft een indicatie van het afvalscheidingspotentieel. Het geeft aan hoeveel kilogram aan gft, oud papier en karton, pm, glas en textiel nog in het restafval zit. Dit is bepaald op basis van de meest recent gehouden sorteeraanlyse van het fijn huishoudelijk restafval. Eventuele nagescheiden grondstoffen zijn hierop in mindering gebracht. Ook de procentuele samenstelling is gecorrigeerd voor nagescheiden grondstoffen. Hierdoor kunnen de percentages afwijken van sorteeraanlyseresultaten.

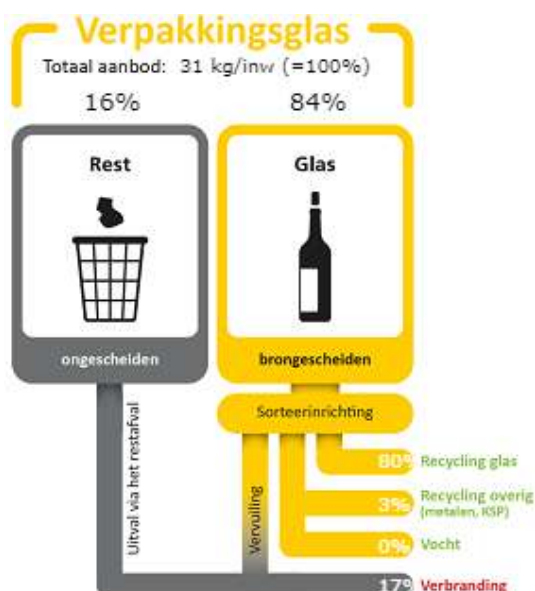
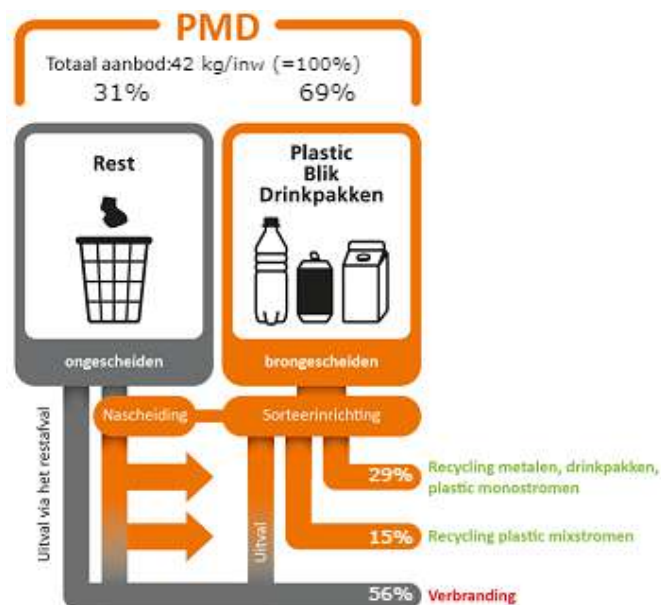
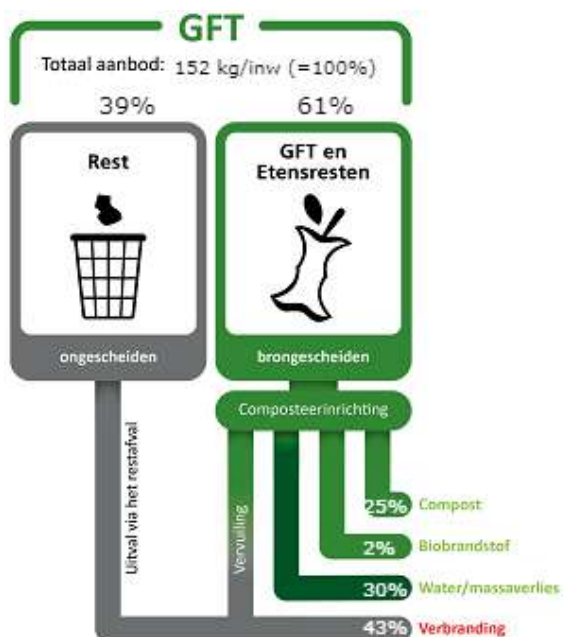
Vervuiling in de grondstoffen = geeft een indicatie van de aanwezigheid van niet-producteigen materiaal in de brongescheiden grondstoffen. Dit is bepaald op basis van de meest recent gehouden sorteeraanlyses (in opdracht van gemeente of inzamelbedrijf). In geval van pm gaat het om stoorstromen type 1 (=niet toegestane of gevaarlijke stoffen) en type 2 (=schadelijk voor verwerkingsproces waaronder te groot product eigen materiaal en/of product vreemd materiaal).

CO₂-reductie = de gereduceerde hoeveelheid CO₂ als gevolg van het recyclen van grondstoffen (gft, pm, oud papier, glas, textiel, hout, grof tuinafval, frituurvet en luiers). Bij het bepalen van deze indicator is gebruik gemaakt van de geactualiseerde CO₂-kentallen van adviesbureau CE-Delft (2021).

Grondstofketens in kaart

Voor de belangrijkste grondstoffen is de keten in kaart gebracht, gebruikmakend van data die door sorteerders/verwerkers zijn aangereikt. Meetpunt is de 'post sortering' voor pmd, en post verwerking voor gft, papier en glas. De verwerkingsrendementen zijn door de opbulking van de grondstromen op installatieniveau (en dus niet op gemeenteniveau) bepaald.

Indien geen verwerkingsdata van een grondstof is opgevraagd, wordt de grondstofketen ervan niet weergegeven.

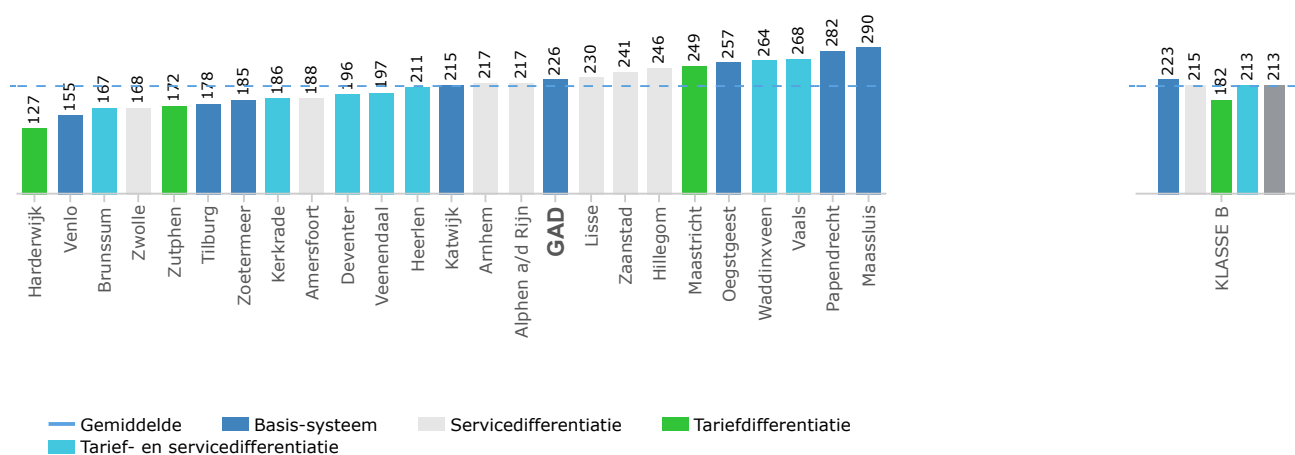

4. Kosten

€ per aansluiting

	GAD	KLASSE B	
Inzamelkosten	134	120	●
Overslag- en transportkosten	16	10	●
Verwerkingskosten	43	47	●
Overige kosten	51	38	●
Vergoedingen producentenverantwoordelijkheid	-18	-16	
Totale afvalbeheerkosten	226	213	●

Totale afvalbeheerkosten

Kosten per materiaalstroom

€ per aansluiting

	GAD	KLASSE B	
Fijn restafval	79	79	●
Groente-, fruit- en tuinafval	38	31	●
Oud papier en karton	12	5	●
Plastic, metalen en drankenkartons	22	18	●
Glas verpakkingen	3	3	●
Textiel	-2	0	
Grof huishoudelijk afval	41	39	●

€ per ton

	GAD	KLASSE B	
Fijn restafval	244	229	●
Groente-, fruit- en tuinafval	188	192	●
Oud papier en karton	136	50	●
Plastic, metalen en drankenkartons	351	308	●
Glas verpakkingen	53	72	●
Textiel	-194	9	

Toelichting

Totale afvalbeheerkosten = de kosten die gemoeid zijn met de gemeentelijke zorgplicht, bestaande uit de inzamelkosten, overslag- en transportkosten, verwerkingskosten, en overige afvalkosten (wo beleidskosten, voorlichting, handhaving en perceptiekosten). Kwijtscheldingsbeleid, btw-compensatie en kosten voor zwerfafval en bedrijfsafval maken geen deel uit van deze kosten. Om die reden kunnen de totale afvalbeheerkosten lager uitvallen dan de afvalstoffenheffing.

De *kosten per materiaalstroom* zijn de kosten voor inzameling, overslag en transport, en verwerking.

5. Dienstverlening

Het dienstverleningsniveau wordt in de benchmark gekwantificeerd met behulp van een vragen-score methodiek. Afhankelijk van de intensiteit (inzamelfrequentie, voorzieningsdichtheid) en de omvang (% huishoudens dat gebruik kan maken van de service) worden scores toegerekend. Er worden twee scores berekend: één voor de dienstverlening op grondstoffen (inclusief milieustraat) en één voor de dienstverlening op (grof) restafval. Een lage score voor restafval hoeft niet per definitie slecht te zijn (ivm het stimuleren van afvalscheiding).

	GAD	KLASSE B	.
Dienstverlening grondstoffen (score)	416	298	●
Dienstverlening restafval (score)	92	62	●

Halen aan huis

aantal ophaalrondes per jaar

	GAD	KLASSE B	.
Groente-, fruit- en tuinafval	26	27	●
Oud papier en karton	12	14	●
Plastic-, metalen en drankenkartons	18	25	●
Glas verpakkingen		26	
Textiel		4	
Fijn restafval	27	20	●

Brengvoorzieningen

aantal huishoudens per voorziening

	GAD	KLASSE B	.
Groente-, fruit- en tuinafval	43	52	●
Oud papier en karton	72	267	●
Plastic, metalen en drankenkartons	77	385	●
Glas verpakkingen	451	534	●
Textiel	1228	2188	●
Milieustraat	29781	28343	●
Fijn restafval	21	43	●

Afvalscheiding gestapelde bouw

% gestapelde bouw waar bij het perceel gescheiden wordt ingezameld

	GAD	KLASSE B	.
Groente-, fruit- en etensresten (gfe)	80%	66%	●
Oud papier en karton	100%	78%	●
Plastic, metalen en drankenkartons	80%	73%	●

Milieustraat

	GAD	KLASSE B	.
Aantal afvalstromen milieustraat	28	25	●
Openingsuren doordeweeks	34	36	●
Openingsuren zaterdag	7	7	●

6. Regie

In welke mate voert de gemeente of het inzamelbedrijf regie op het afval- en grondstoffenbeheer. In de benchmark worden 26 regieaspecten onderscheiden op 4 verschillende gebieden: beleid, burgerparticipatie, informatiesturing en circulariteit. De regiescore wordt bepaald door de som van de van toepassing zijnde regievaardigheden (maximaal 26 punten). Het percentage geeft aan hoeveel % van de gemeenten de betreffende regievaardigheid hebben toegepast.

	GAD	KLASSE B	
Score regievaardigheden	21	17	●

Beleidsregie

	GAD	KLASSE B
Er heeft de afgelopen 5 jaar een uitvoerige beleidsevaluatie plaatsgevonden	✓	72%
Er is een actueel afvalbeleidsplan voor huishoudelijk afval vastgesteld	✓	76%
Bewoners zijn betrokken bij opstellen beleidsplan	✗	68%
Er is een afvalpreventieplan of -paragraaf opgesteld	✓	60%
Er worden regelmatig sorteeranalyses voor fijn restafval uitgevoerd	✓	✓
Er worden regelmatig sorteeranalyses voor grof restafval uitgevoerd	✓	40%
Er heeft de afgelopen 5 jaar een uitvoerig bewonersonderzoek plaatsgevonden	✓	84%

Burgerregie

Er wordt jaarlijks een communicatiekalender opgesteld	✓	80%
Er wordt regelmatig een communicatiecampagne rond afvalscheiding uitgevoerd	✓	80%
Er wordt regelmatig een communicatiecampagne rond afvalpreventie uitgevoerd	✓	40%
Gemeente maakt gebruik van afvalcoaches	✓	80%
Er is een mobiele afval-app voor bewoners	✓	88%
Met de mobiele app kun je een grofvuilafpraak maken	✓	32%
Met de mobiele app kunnen bewoners klachten doorgeven	✓	28%

Informatiesturing

Inzamelgegevens worden per deelstroom en inzamelwijze geregistreerd	✓	92%
Er vindt registratie van aanbiedgedrag plaats (containermanagement)	✗	56%
Er wordt jaarlijks een afval-grondstoffenmonitor opgesteld	✓	48%
Prestatie-indicatoren maken deel uit van de Planning & Control cyclus	✗	64%
Er vindt uren en kostenregistratie per inzamelactiviteit plaats	✗	64%
Gemeente voert actief contractmanagement met verwerkers en leveranciers	✓	92%

Circulariteit

Er is een actueel beleidsplan Circulaire Economie opgesteld	✓	56%
Er is binnen de organisatie een ketenregisseur aangesteld	✗	36%
Er vindt registratie plaats op circulaire indicatoren	✓	40%
Circulariteit maakt onderdeel uit van contracten met ketenpartners	✓	84%
De inzamel dienst doet aan circulaire inkoop	✓	88%
De inzamelmiddelen zijn vervaardigd van circulair materiaal	✓	60%

7. Basisgegevens

Algemeen

	GAD	KLASSE B
Aantal inwoners	260663	79006
Aantal aansluitingen	119122	36778
Aandeel hoogbouw (in %)	33%	37%

Gemeentelijk beleid

Doelstelling restafval (grof + fijn)	128 kg/inw	
Jaartal restafvaldoelstelling	2025	
Doelstelling afvalscheiding	75%	
Jaartal afvalscheidingsdoelstelling	2025	
Doelstelling huishoudelijk afval		
Jaartal huishoudelijk afvaldoelstelling	2025	
Tariefdifferentiatie	—	—
Restafval op afstand	—	—
Frequentieverlaging restafval	—	—
Scheidingsmethode PMD laagbouw	Uitsluitend bronscheiding	—
Scheidingsmethode PMD hoogbouw	Uitsluitend bronscheiding	—
Nascheiding grof huishoudelijk	Bij gehaald en gebracht grof (verbouwings)restafval	—

Tarieven

Tariefsysteem	Huishoudgrootte	
Afalstoffenheffing (gemiddeld vastrecht in €/aansl)		288
Diftar-tarief restafval (in €/100 liter)	—	4
Diftar-tarief gft (in €/ 100 liter)	—	—
Verwerkingstarief restafval (€/ton) incl. stortbelasting	102	104
Verwerkingstarief gft (€/ton)	57	53
Verwerkingstarief oud papier en karton (€/ton)		-121
Verwerkingstarief glas (€/ton)		-17